

Member of:
DIRECTED BY EDITORIAL BOARD
Published weekly by "Our Voice" Publishing
Co., 1265 Queen St. W., Toronto. - LE. 6-2135
Printed by Litera Printing Co., Toronto
Subscription: Canada \$ 4.00, all other
Countries: \$ 5.00

NAŠE HLASY

INDEPENDENT CZECHOSLOVAK WEEKLY—NEZÁVISLÝ ČESKOSLOVENSKÝ TÝDENÍK

Saturday, October 6, 1962.

Authorized as second class mail by the Post Office Department,
Ottawa, and for payment of postage in cash.

No. 39 (286) Vol. VIII,

United States: too humble, too peaceful

BY FRANK TRESNAK

Last week we reported about the latest book of Mr. Robert F. Kennedy, the US - Attorney General and brother of the President. Mr. Robert F. Kennedy was rather disappointed that despite the tremendous financial, military, and other help which the United States extends to underdeveloped countries, some of the future leaders of those countries hesitate to support fully the American policy and sometimes are even ready to listen to Communists, or at least do not oppose them.

Mr. Kennedy suggests that this is because of a lack of informations about the real life of the United States. Our answer is that this is not only because of the lack of informations but sometimes also because of the lack of determination.

It was a long time ago and it is long forgotten. In the last days of the war, on May 5th 1945, fighting broke out between the Czech civilians and the German garrison in Prague. The Czechs were almost unarmed and thousands of people were killed from the very first hours of the fight. The American army stood already at Pilsen, about 60 miles away. Prague waited for American help, but the help did not come and the fight continued till May 9th when the Russian armies reached Prague.

Why was Prague freed by Russians and not by Americans? Later it was explained that it was a part of an agreement between the two Great Powers. If it was, it cost Prague at least ten thousand lives, whereas Prague could have been occupied by the Americans without a single shot.

On May 9th, at 6 o'clock in the morning Prague welcomed the Russians as the army which brought it freedom. The Russian tanks and the Russian soldiers were covered with all the flowers Prague could find. At 5 in the afternoon the streets of Prague were empty, and every house was locked — Prague already knew what it got: it turned again to Americans as our prospective saviours. The face of the United States was saved — thanks to the Russians.

The years from 1945 on were long. Then one day, on the 23rd of October 1956, the whole world and the countries under Russian occupation first of all, were electrified: Hungary as one man stood up against Russian oppression in an open revolt. Even the Soviet garrisons were taken by surprise and did not oppose the revolting masses. In that moment everybody behind and before the Iron Curtain looked up to the Western Powers and to the United States in the first place: Will they come to help or will they let the Hungarians go down? Hungary was on the first page of the newspapers all around the world — the first five days. And then? Somebody started war for Suez and the Hungarian revolution was forgotten. In the shadow of the Suez war the Russians were able to finish their bloody work. Nobody came to help the Hungarians and the only thing which is certain, is that the next time they will think twice before they start another uprising.

Let us forget Prague of 1945. Hungary of 1956, however, we cannot forget. It was a chance which does not return so easily and it was lost because the United States and the rest of Great Powers were at their loss what to do. Their indecision helped the Soviets to restore their rule.

The same indecision we saw in 1948 when the Security Council of the United Nations was asked to investigate the Communist putsch in Czechoslovakia. In 1962 the request is still with the United Nations.

The same indecision we witnessed in 1961 in connection with the Cuba fiasco. Either no attempt at an invasion should have been tried or it should have been carried out to successful end.

The people all around the world judge the United States not only by what it says but also by what it does, and when they see indecision, they interpret it as weakness; then they turn to the arrogant power which does not talk about peace but threatens with war. When they become the victims of such a power, they learn the truth the hard way, however, then it is too late to turn back. The Soviets live on American indecision. The sooner the United States will realize it, the sooner the Communist aggression will reach its end.

NEMŮŽETE-LI NÁM POMOCI NEMLUVTE O NÁS S DESPEKTEM

PROTEST PROTI GENERALNÍMU TAJEMNÍKU S P O J E -
NÝCH NÁRODŮ

Plenární zasedání Evropských porobených národů v N. Yorku přijalo ostrý protest proti projevu úředního tajemníka Spojených národů U Thanta. U Thant prohlásil na tiskové konferenci, že zatím co sám osobně věří v lidskou důstojnost a základní svobodu, je si vědom také toho, že jsou "stamiliony lidí, které v ně nevěří".

Zástupci Evropských porobených národů vykládají tento projev tak, že U Thant měl na mysli země porobené Sověty a že se domnívá, že sovětská soustava v těchto zemích byla přijata jejich obyvatelstvem dobrovolně. Uvedení zástupci proto připomínají ve svém protestu, že obyvatelstvo sovětských satelitů ztratilo svou svobodu a svá lidská práva jediné ozbrojeným zákonem Sovětského svazu, což valně shromáždění Spojených národů konstatovalo.

alespoň v jednom případě, v případě Maďarska.

Protest Evropských porobených národů končí slovy: "Národy Východní Evropy právem očekávají, že nejsou-li Spojené národy ochotny jim pomoci skutkem, zůstanou se alespoň představování věci tak, jakoby si porobené národy zvolily svůj osud".

ZELEZNÁ RUDA

Na Labradoru byl v červenci otevřen nový závod na zpracování železné rudy. Při plné výkonnosti má produkovat 7 milionů tun ročně.

MĚD

Blízko Iron Bridge, Ont., proveden se vrtý za účelem zjištění velikosti a výkonnosti ložisek mědi.

KANADSKÝ MINISTR ZAHRANIČÍ ŽÁDÁ: "ZJIŠTĚTE POSTAVENÍ NÁRODŮ POROBENÝCH SOVĚTY"

V řeči k valnému shromáždění Spojených národů prohlásil kanadský ministr zahraničí Howard Green 25. září t.r.:

V sovětské sféře nemohou miliony uplatnit právo na sebeurčení, totéž právo, které žádá sovětská vláda pro národy mimo sovětskou sféru.

Jestliže zkoumají Spojené národy situaci na mnoha světových územích, neměly by nechávat bez povšimnutí území pod sovětskou vládou. Charta o lidských právech

a sebeurčení se zřejmě vztahuje na všechny národy bez rozdílu."

Chceme poznamenat k projevu ministra Greena, že žádost za jednání okolností, za nichž došlo ke komunistickému převratu v Československu, leží v zásuvkách Spojených národů od roku 1948. Původně byla předložena Spojeným národům stálým zástupcem Československa velvyslancem Janem Papánkem a ke "zjištění situace na území pod sovětskou vládou" není třeba nic jiného, než začít s Papánkovou resolucí.

TRAPNÁ SITUACE NA KUBĚ

SOVĚTY BUDUJÍ "RYBÁŘSKOU" ZÁKLADNU

Nerozhodnost Spojených států ve věci Kuby je přivádí stále do trapnější a trapnější situace.

Kubu uvedl opět na pořad především sovětský ministerský představa Kruščev 11. září prohlášením, že kdyby ji někdo napadl nebo překážel sovětským lodím v dopravě zbraní nebo jiných zásob na ni, válka by byla sovětskou od povědi.

V souvislosti s Kruščevovým projevem, že řešení berlínské věci odkládají Sověty až na dobu po listopadových volbách ve Spojených státech, lze Kruščevovo prohlášení o Kubě pokládat za novou planou hrozbu, která se rozplyne, jakmile narazí Sověty na americkou odhodlanost nepovolit.

Totéž prohlášení lze však také posuzovat jako úvod k oznámení, které učinil Fidel Castro na televizi 25. září, že totiž Sověty postaví Kubě "rybářskou" základnu.

Čím by taková základna byla, je každému jasné.

Vrstvy blízké americkému ministerstvu obrany říkají, že sovětská "rybářská" základna by byla námořní základnou, která by byla s to ohrožit Panamský průplav. Dokonce i britská vláda se již pozastavuje nad vzrůstem komunistických kubánských příprav.

President Spojených států J.F. Kennedy odpověděl Kruščevovi odvážně a klidně, nenechal však nikoho na pochybách, že Spojené státy nemají v dané chvíli v úmyslu zahájit jakoukoli vojenskou akci. To bylo před oznámením, že Sověty obohatí Kubu o "rybářskou" základnu. Mohou-li Američané k tomu mlčet a budou-li mlčet, nebylo zatím řečeno, jistě však je, že je Spojeným státům komunistické zařízení se podobá u amerických břehů stále nepříjemnější.

KONTROLOR SUMMERVILLE SE UCHÁZÍ O STAROSTENSTVÍ

Zjednodušení městské správy jeho program.

Donald D. Summerville, člen torontského kontrolního úřadu a předseda torontské městské rady, promluvil ve čtvrtek (27. září) k zástupcům etnického tisku o tom proč se uchází o starostenství. Za největší slabost demokracie považuje rostoucí neochotu občanů se osobně účastnit veřejného života. Donald D. Summerville vstoupil do veřejného života téměř před de seti lety, protože byl přesvědčen, že může přispět k jeho zlepšení a může sloužit veřejnosti svou iniciativou. Z těchto důvodů se dnes uchází o starostenství úřad.

Bude-li zvolen a je přesvědčen, že bude zvolen — bude považovat za svůj hlavní úkol zjednodušení městské správy a vytvoření jednotného Velkého Toronta. Sloučení obcí Metropolitanu Toronta, mezi nimiž je několik trpasličích městeček, v jednu centrálně řízenou obec umožní odstranit zbytečné opakování práce v mnoha paralelních úřadech a vytvořit skuteč-

ně výkonnou samosprávu. Kontrolor Summerville je si ovšem plně vědom, že vytvoření jednotné torontské obce nelze provést přes noc a vyžádá si dlouhé doby.

Jiným důvodem, proč se kontrolor Summerville uchází o starostenství, je jeho názor, že každá obec, aby prosperovala, potřebuje stálý příliv mladých sil na rozhodující místa; jinak ustrne.

Konference kontrolora Summerville se zástupci etnického tisku jako jedna z jeho prvních příprav na volební kampaň je dalším dokladem, jaká důležitost se přisuzuje dnes na všech místech, ve státě, v provincii, v obci, národním skupinám. Jsou nejlépe s to mluvit k obyvatelstvu, jehož kořeny jsou dosud za mořem.

Voličům kontrolor Summerville vzkazuje: rozhodněte se pro své, ho kandidáta podle své vlastní vůle, ale jakmile se rozhodnete, podpořte ho ze všech svých sil. ft.

JAK SE ŽIJÍ V ČESKOSLOVENSKU

ZADNA VÝMLUVA NENÍ DOST ŠPATNÁ

Čs. komunisté mají na vše dobré výmluvy a už se při všech těch lžích ani nečervenají. Vloni byl v ČSR citelný nedostatek masa (a čeho je tam dostatek??). Obyvatelstvu bylo nařizováno provést sběr vajec, které prý vláda potřebovala k výměně za maso, jež mělo přijít z ciziny. Nutnost sběru se vysvětlila asi takto: "Jelikož jsme sami neprodukovali dostatek masa, musíme je dovést z nesocialistické ciziny, která za ně žádá naše vejce. Chcete-li maso, musíte odevzdat vejce!" Ke sběru vajec byli donuceni členové všech spolků — jako invalidů, holubářů, nimrodů, Svazu mládeže, Červeného kříže a j. — jakož i různých pracovních družstev. Každý spo-

lek se musel vykákat potvrzením, že odevzdal tolik a tolik vajec. A když pak nebyly ani vejce a ani maso nešlo, začali se lidé pít po pravdě; zjistili, že vejce, které sebrali, nešly do nesocialistické ciziny, nýbrž že jich bylo použito k náhradě ztráty způsobené špatným uskladněním a preservováním vajec ve státních sběrnách.

URANOVÁ RUDA

Na řece Hamilton mezi Makko, vik a Grand Falls na Labradoru byla nalezena uranová ruda dosud nejlepší kvality v Kanadě. Nález obsahuje i další kovy jako thorium, molybdenum, měď, stříbro, olovo, zinek, columbium a beryllium.

VEŘEJNÉ OŠETŘOVATELKY VÁM POMOHOU

Veřejné ošetřovatelky pomáhají stále většímu a většímu počtu ontarijského obyvatelstva. Črady v Ontariu zaměstnávají dnes na 1.130 veřejných ošetřovatelek. Titul "veřejné ošetřovatelky" nebo také bychom mohli říci "ošetřovatelka veřejné zdravotní služby" označuje úředně zkoušenou ošetřovatelku, která po ukončení normálních předepsaných studií pokračovala ještě jeden rok v univerzitních studiích v oboru veřejného zdravotnictví.

Úkolem ošetřovatelek veřejné zdravotní služby je pomáhat obyvatelstvu dosáhnout nejvyšší možné zdravotní úrovně. Pro ně není ani příliš malých ani příliš velkých otázek, jsou ochotny pomáhat vám ve všem a nemohou-li pomoci, zpravidla ví, kdo může.

Veřejná ošetřovatelka vám ochotně ukáže jak koupat dítě, jak pečovat o chorou, sestřelou osobu, poví vám, jak je třeba rozumět předpisům lékaře, projedná s vámi, jak se postarat o normální růst a vývoj vašeho dítěte a poradí vám ve všech důležitých zdravotních věcech vašich a vaší rodiny. Jak najdete veřejnou ošetřovatelku, řekne vám Ontario Department of Health, Director of Information and Publicity Branch, Queen's Park, Toronto.

Redakce "Našich hlasů" obdržela od Dr. J. Lettricha dopis ve věci Dr. Kirschbauma "The Canadian Jewish News". Dopis nás došel po uzavěrci tohoto čísla a veřejněme tento dopis, příští týden. Red.

GEIGERŮV PŘÍSTROJ DO RUKOU LOVCŮ

Není vyloučeno, že kanadští lovcí vysoké budou požádání, aby s sebou nosili Geigerův přístroj na zjišťování radioaktivity. Ministerstvo severských věcí a národních zdrojů se alespoň zabývá myšlenkou, jak zjištění původní zeměpisné rozvrstvení jelení, losů, srnců a sobů. Pomůckou k tomu bude zjišťování radioaktivity v parozích a kostech uhynulých vysokých. Tento výzkum je jedním z 64 bodů programu ministerstva, o nichž pojednává jeho příručka, právě vydaná, "Research Progress Report".

Z kapitoly o ssavcích, ptáčích a rybách se dovídáme, že se uvažuje o kroužkování arktických hus (úkol pro Eskymáky), zjišťují se škody způsobené stěhovavým ptačím na obilí prerijských provincií, připravuje se hubení nežádoucích druhů ryb chemikáliemi a přemýšlí se o zazvěření novosotských lesů vysokou druhu "kari-bů".

PROSPERITA V ZAVODŇOVÁNÍ

Jiho-západní Ontario nikdy se nezelenalo tak jako nyní. Zasluhu na tom má umělé zavodňování.

Několik jednotlivců začalo zavodňovat své pozemky, hlavně při pěstování tabáku, v roce 1931. Od té doby 2.000 farmářů (t.j. 50 procent z celkového počtu) instalovalo zavodňovací systém a jeho použití je přijímáno v jiných sektorech zemědělství.

Během posledních pěti let se rozšířilo do takové míry, že Ontario Water Resource Commission byla nucena uvést zvláštní zákon na kontrolu této nové praktiky.

Podle něho, kdo užívá více než 10.000 gal. vody za den, musí žádat o povolení od komise. Účelem bylo, aby byl přiděl vody rovnoměrně rozdělen na všechny členy zavodňovacího systému.

Podniky, které se zabývají výrobou pump a jiného zařízení, prodávají v poslední době neobyčejný rozmach. V St. Thomas je to americká společnost Gorman - Rupp Co. a v Tillsonburgu Cadman Power Equipment.

Zde máme vzorný příklad, jak promyslet pomáhat zvýšit příjem ontarijského zemědělce a zvýšit i zemědělskou výrobu.

Věda odstraňuje nedostatky přírody a tím skutečně slouží lidem jiho-západního Ontaria!

MASARYK A AMERIKA

Dokončení z minulého čísla.
Ivan Herben

Masaryk roku 1918 — ve chvíli pro Čechy a Slováky nejrozhodnější — nejel do země neznámé. Měl mnoho osobních přátel mezi vynikajícími Američany a znal dopodrobna českou a slovenskou větev našich národů v Americe. Což ovšem nebylo bez významu, protože roku 1918 každý SEDMÝ Čech žil v Americe a každý TŘE- TÍ Slovák pracoval v této zemi. Masaryk ovšem za všech svých zájezdů do Ameriky studoval život našich českých a slovenských krajanů. A z toho, jak rychle a bezvýhradně se stávali svobodnými americkými občany, logicky usuzoval, že typ americké demokracie je vhodný a přitažlivý pro Čechy a Slováky. Ostatně dokonalá znalost našich amerických krajanů pomohla Masarykovi za hranice a jejich finanční obětavost mu dovolila, aby 6. července 1916 vyhlásil ve Švýcarsku revoluci proti Rakousku-Uhersku. Ve své "Světové revoluci" doznává, že bez obětavosti amerických krajanů by nebyl mohl financovat revoluci a politickou i vojenskou akci.

Není divu, že po vstupu do Chicaga, kde tehdy žilo víc Čechů než v Praze, byl vítán jako triumfátor. Českoslovenští dělníci, strženi jeho vlivem, pozdravovali Masaryka po celou cestu od nádraží k hotelu jako presidenta republiky. Patrně pod jejich vlivem také primátor města N. Yorku dne 24. května oslovil Masaryka větou: "Dovolte, abych vás oslovoval jako presidenta. Vždyť kdo jiný by mohl být presidentem Československé republiky!"

Ne nadarmo spoléhal Masaryk na pomoc amerických krajanů, stejně Čechů a Slováků, právě tak katolíků jako socialistů, maladěných volnomyšlenkářsky. Znal je ze svých cest do Ameriky a ve "Světové revoluci" spravedlivě zaznamenal: "Americká kolonie nepřispěla k dobytí svobody pouze finančně, nýbrž také politicky — tímto způsobem snad ještě víc.

Naši lidé za vedení Perglerova získali senátora ze státu Iowa, který už 25. května 1917 navrhl senátu resoluci, žádající osvobození Čechů a Slováků. V roce 1918 senátor za stát Utah položil též požadavek." — Tyto dvě resoluce, jak Masaryk podotýká, zbavily presidenta Wilsona starostí, že jeho požadavky se setkají v senátě s opozicí. Masaryk pak osobně získal na svou stranu senátora Cabot-Lodge Staršího, předsedu zahraničně - politického výboru. Cabot Lodge byl zásadní odpůrce Wilsonův, ale jeho souhlas s osvo- bozením Československa usnadnil prezidentu Wilsonovi další kroky, životní důležitosti pro nás: Za prvé uznání Masarykovy Národní rady jako vlády de facto, za druhé odpověď Rakousko-Uherské vládě na nabídku kapitulace — že se Vídeň musí dohodnout s Československem, nikoliv se Spojenými státy.

Není úkolem tohoto článku se sbírat všechny citáty z Masarykova díla o tom, jak se učil v Americe a jak mu její demokracie byla vzorem. Jako dejme tomu citát: "Mně americká kultura je sympatická a je, myslím, sympatická našim vystěhovalcům, tedy značné části národa." — Nebo: "Nezapomínáme na úcast Ameriky v našem odboji za svobodu. Máme mnoho svazků s Amerikou, nehledíc k rodinným svazkům k velké československé kolonii ve Spojených státech." Ale tane nám na mysli jeden výrok, nad jiné charakteristický i časový. V březnu 1937 Masaryk ve svém poselství k americkému národu prohlásil: "Československo se hrde hlásí k ideálům Washingtonovým, Lincolnovým a Wilsonovým. Mám za to, že v š i c h n i, k d o se hlásí k těmto ideálům, musí spolupracovat u vědomí své síly a důstojnosti. Počítáme s vaším americkým vůdcovstvím. Víme, že nás nezklamete a že za pomoci Vaší buďte zachován mír, jehož svět tolik potřebuje. Proto vzhůru, bojovníci za mír a za svobodu! My půjdeme ve vašich šlépějích!"

Československá Amerika jde v těchto šlépějích!

MASARYKOVÍ ŽÁCI MEZI NÁMI

Ferdinand Peroutka

di T.G. Masaryk rozvíjel svou filosofii demokracie. Řekl, že "demokracie je diskuse", a mohl se důsledně chovat podle toho. Nestalo se mu, aby násilím byl stažen s řečníště, aby mu bylo zakázáno psát a mluvit. Císaře, jemuž oponoval ani nenapadlo, že by mohl zbavit živobytí, uvěznit nebo popravit.

Masarykovi následovníci byli postaveni do daleko horších okolností. V jejich zemi demokrat začal se podobat svícce, která snadno zhasne v průvanu. Aspoň dvě politická hnutí organizovala ozbrojené úderné tlupy, které k ničemu neměly účtu, a nový nedemokratický stát vybudoval teroristickou organizaci, která vůbec odstranila diskusi. A když Masarykovi žáci odcházeli do exilu, nedojímali. V městech, do kterých se uchýlovali, někdy každý čtvrtý

nebo pátý muž na ulici byl exulant z toho nebo onoho národa. Dvacáté století vyjevilo svůj nevitáný obsah, brutální boj o moc, sebevědomé násilí, krutost vypracovanou do systému, snadnou pohotovost k nepravdě a jako následek toho všeho někdy studenou, skoro vyzývavou lhostejností těch, kdo shledávali, že bývá spojeno s velkým osobním rizikem bojovat za určité věci. Ale všichni známe politický obraz této doby.

Chceme, aby národ žil podle masarykovské tradice a víme, jak těžko, nemožno je nyní žít podle ní veřejně, a že to nepřináší pocty a prospěch, nýbrž pronásledování. Avšak víme také, že kdyby národ ztratil, i ve své mysli ztratil, co nazýváme masarykovskou tradicí, ztratil by zároveň všechny vyšší nároky. Vidíme, že Poláci, Maďaři ve stejné těžkých podmínkách

udrželi mnoho ze své tradice.

Ti, kdo, vidouce tolik překážek před sebou, raději snad se vyhýbavě zeptají, co je to masarykovská tradice, přece vědí dobře, co to je. Ne ovšem každé slovo, které Masaryk vyslovil, je živá tradice. Jako každý z nás, i on byl symnem své doby a sdílel některá její omezení. Když uplyne padesát nebo sto let, přinese to opravy a dodatky ke každému názoru a vrací to některá mínění, která dlouho se zdála neinná. Masaryk v podstatě byl mužem devatenáctého století a měl jeho nejlepší čnosti. Jeho vlastní filosofie končila někde před touto chvílí, kdy byl napsán Bergsonův "Životní elán." Řekl v debatě, téměř jako kdyby světu přikazoval jeho bch: "Podvědomí neexistuje." V tom by s ním patrně nesouhlasil ani jeden z žijících psychologů a filosofů. Můžeme říci, že Masarykův filosofický vývoj byl ukončen na začátku století, a že už ani plně nevnímal příchod nové iracionalistické a rozumu často nepřátelské filosofie. Snad ji neznal proto, že nějaký instinkt mu bránil se jí blíže zabývat. Byla v něm vtělena mohutnost racionalismu devatenáctého století, a cítil v racionalismu příchod vlny, která může být také špinavá a ničivá. Snad, snad by byl řekl, že gentleman, což mu znamenalo spravedlivého, slušného a humanitního člověka, nemůže, nesmí, nemí být iracionální. Když byl star a když se objevil nacismus, tu ti, kteří s ním o tom hovořili, měli někdy dojem, že plně nechápe, co se stalo a může ještě stát. Zdálo se, že pokládá nacismus za pouhou vadu v myšlení, která správným myšlením může zase být napravena. To bylo proto, že se objevilo něco jemu bytostně naprosto cizího: slepá, zuřivá vůle, nekontrolovaná rozumem a objektivními ohledy. Nebyl připraven na to, že někdo prostě bude říkat: já chci.

Avšak v Masarykovi jsou věci, které uplynutí padesáti nebo sta let nemůže učinit nepravdou. Spíše přinášel metodu než hotové odpovědi. Ptejme se, stále se ptejme, ptejme se odvážně, ptejme se, když většina se neptá: to dlouho byla jeho metoda. Štal se, což není častý případ, politickým vůdcem proto, že hlásil cíl a poctivý duševní život. Odhaloval rozměry rozumné duše, kdo je netušili a pod jeho vlivem je v sobě začali nalézat. To byl přístup k politice z jiné strany, než na které se odehrávají triky politických profesionálů. Jednou z jeho nejčastějších výzev bylo: dělejme nepolitickou politiku.

Politiciťi profesionálové na to dlouho shlíželi pohrdavě nebo hněvivě. Říkali: Masaryk je profesor a schází mu smysl pro praxi. Ale snad hlavní úspěchy, i když ne osobní, jsou vyhrazeny nepraktickým lidem. Praktický člověk pořádá svět, postrkuje na něm věci sem a tam, smíruje pana poslance A, s panem poslancem B, je odborníkem ve vytváření koalici. Nepraktický člověk svět mění.

Masaryk naplňoval své okoli intelektuální a morální intenzitou. Když přenesl tuto svou energii na řešení několika případů mezinárodního významu, jeho jméno stalo se známým ve světě. Po válce se říkalo, že Československo je jediný stát, jemuž vládne filosof. Za Masaryka snad Československo hrálo v mezinárodní politice větší roli, než by mu byla patřila podle jeho hmotných sil. Bylo měřeno podle pozitivních demokratických ideí, které z něho vycházely. Když muž, který tyto ideje ztělesňoval, odejde, může nastat sešup, a stát bude chladně měřen už jen podle počtu obyvatelstva nebo podle surovin, jež ovládá. Masaryk říkal: "Je třeba, abychom ze své otázky učinili otázku světovou." Dovedl to učinit. Vzbudil ve světě důvěru, že československá politika nepředstavuje jen sobecký zájem jednoho národa, nýbrž že se ztotožnila se širším zájmem lidstva.

Dokončení příště

OSLAVA 28. OKTOBRA NA PITTSBURGHSKEJ UNIVERSITĚ

DR. JURAJ SLÁVIK BUDE PREDNÁŠAŤ NA THEMA

"SLOVÁCI A ČESKOSLOVENSKÁ REPUBLIKA"

Výbor Československej Siene University usporiada dňa 26. októbra oslavu Československého dňa nezávislosti dôstojným prednáškovým a hudobným programom.

Na oslave, ktorá sa bude konať v Katedrále Vied o 8. hodine večer, v piatok, dňa 26. októbra 1962 bude prednášať Dr. Juraj Slávik, bývalý vyslanec Československej republiky vo Washingtone. Dr. Slávik prehovorí na téma SLOVÁCI A ČESKOSLOVENSKÁ REPUBLIKA.

Niet povolanejšieho štátnika a diplomata, ktorý by prehovoril o "zlatom veku" v dejinách Čechov a Slovákov. Krajanovia v Pittsburghu poznajú Dr. Juraja Slávika z jeho veľmi populárnych prednášok, ako aj z jeho bohatej domácej a zahraničnej činnosti. Je on totiž politik a štátnik, ktorý za-

stával vysoké verejné funkcie a veľmi sa zaslúžil v Československej republike. Bol vysokým úradníkom, županom, mnohonásobným ministrom, vyslancom vo Varšave a vo Washingtone.

Krajanská verejnosť pozná Dr. Slávika z jeho prednáškových zájazdov do krajanských stredísk. Zaujímavé sú jeho pamäti, "Moja pamäť — živá kniha", uverejňované v N. Yorkskom Deníku a v osobitom knižnom vydaní, ako aj články a literárne úvahy, básne, ktoré uverejňoval. Nadovšetko si ho krajanovia zamilovali pre jeho obetavú a nadšenú prácu za demokratickú Československú republiku. Bol jedným z blízkych spolupracovníkov vedúcich osobností slovenského života a najmä tiež presidenta T.G. Masaryka a Dr. Eduarda Beneša. Známa je tiež jeho činnosť v druhej svetovej voj-

ne, keď bol členom československej zahraničnej vlády v Londýne. Rovnako záslužná jeho činnosť v Sokole. Je do teraz námestkom predsedu Zahraničnej Obce Sokolskej. Bol účastníkom Sletu Československej Zahraničnej Obce Sokolskej vo Viedni v júli tohto roku.

Poriadateľstvo oslavy 28. októbra v Pittsburghu srdečne povoláva krajanskú verejnosť k tejto významnej návšteve Dr. Slávika do Pittsburghu. Každý je nám srdečne vítaný. Keďže Dr. Slávik prehovorí v anglickej ako aj slovenskej reči, dúfame, že na oslavu prídu krajanovia aj so svojimi priateľmi a rodinami.

Výbor Československej Siene Katedrály Vied v Pittsburghu.

SOVĚTSKÝ PŘÍSPĚVEK K AMERICKÝM VOLBÁM

Stěží je to náhoda, že Chruščovovy mezinárodní krise a konflikty přicházejí ve větším počtu a jsou hlučnější vždy před volbami ve Spojených státech.

Je v tom už jakási pravidelnost. V osmapadesátém roce, když Američané volili na další dva roky své poslance a třetinu senátorů, Chruščov vydupal ze země berlínskou krizi. Šedesátý rok byl pro Ameriku velkým volebním rokem, neboť Amerika si vybírala Eisenhowerova nástupce — a také mezinárodní krise byly daleko větší: Chruščov si vybral období těsně před pařížskou vrcholnou konferencí, aby přišel s velkým incidentem kolem amerického letadla U-2 — ačkoliv sám přiznal, že Moskva už mnohem dříve věděla o přeletěch těchto letounů přes sovětské území. Ale Chruščev s hlukem rozbil vrcholnou konferenci a věnoval téměř celý zbytek roku útokům na Spojené státy.

Nyní je v Americe opět volební rok, Američané si opět budou vy-

bírat novou poslaneckou sněmovnu a třetinu senátorů — a Chruščov je tady nejen s Berlínem, ale náhle také s vyzbrojováním kubánského Castra a novým křikem kolem letadla U-2, které se tentokrát nedopatřením dotklo oblasti nad Sachalinem.

A že to není náhoda přiznává Sovětský svaz sám. Moskva právě nyní rozeslala do světa prohlášení o německém problému. Právě se v něm, že Spojené státy nejsou schopny o Berlín jednat, protože jsou v předvolební kampani, a že Sovětský svaz s touto skutečností počítá. A prohlášení dodává, že další odklady v řešení německého problému a zejména pokud jde o mírovou smlouvu s Německem by mohly být nebezpečné.

Z moskevského prohlášení i z Chruščovových krísí v amerických volebních letech je zřejmé, jak Moskva kalkuluje. Podle jejího názoru americká vláda je v předvolebním období bezmocná.

Kennedy má zájem, aby se do kongresu dostalo co nejvíc poslanců a senátorů z jeho vlastní demokratické strany, a Moskva počítá, že za volební vítězství je ochoten platit třeba i cenu slabé, nerozhodné zahraniční politiky, která se raději nehýbe s místa, jen aby se v ní neobjevily chyby. A v moskevských kalkulacích hraje úlohu i pocit, že američtí republikáni, opět jen a jen pro své volební vítězství, budou ochotni podrobit Kennedyho zahraniční politiku tvrdé předvolební kritice, která by mohla podstatně oslabit prezidentovu ruku.

Ale moskevská kalkulace má jakousi závadu, moskevské prohlášení samo bylo vydáno ve velmi nevhodnou dobu. Minulý týden Kennedy požádal kongres o souhlas, aby mohl v případě potřeby povolát do zbraně sto padesát tisíc záložníků a prodloužit službu branných sil. Prezidentova žádost byla schválena. Kennedy takto reagoval na hrozby, kterými Chruščev zvláště letos tak plýtvá jak v Berlíně, tak ve věci Castrov Kuby.

avšak peněz, které nesou úroky Canada Saving Bond můžete koupit u mnoha firem, pro něž pracujete, na splátky. Dluhopisy jsou vystaveny na vaše jméno a jsou pojištěny proti krádeži, požáru nebo jiné ztrátě. Prozatím jsou na prodej do 15. listopadu t.r.

Loňského roku se jich prodalo za víc než bilion dolarů. Záměstnatelé prostřednictvím srážek s platů a mezd jich loni prodali za 77 milionů. Celkové úspory v bondech dosahují téměř čtyř bilionů dolarů.

Koupí státních dluhopisů "Canada Savings Bond" pomáháte sobě, dosahující nejvyššího možného úroku bez jakéhokoli rizika, pomáháte státu podnikat dlouhodobé nákladné investice a pomáháte svým spoluobčanům tím, že uvolňujete peníze uložené v bankách a jiných peněžních ústavech pro soukromé půjčky: půjčitelům státu vy, nemusí si stát půjčovat u bank a banky se mohou věnovat podpoře

TRADIČNÍ PODZIMNÍ

BAZÁR ČSNS V MONTREALE

bude letos uspořádán 10. listopadu ve Victoria Hall. Početná návštěva v předcházejících letech nás vedla k rozhodnutí zajistit si větší prostor pro tento náš největší podnik. Tím nám také bude možné rozvinout daleko bohatější program.

Přípravné práce jsou již v plném proudu, ale jako vždy, pracovnic neví nikdy dost. Chcete nám pomoci? Dovedete věnovat trochu ušetřeného volného času krásnému účelu pomoci bližnímu, lidem vlastní krve? Zveme vás srdečně do našeho kruhu a s radostí uslyšíme, že jste se přihlásili (přihlásily) buď na telefonním čís. HU- 9-9569, nebo HU-4-3141.

CANADA SAVINGS BONDS

NEJBEZPEČNĚJŠÍ INVESTICI

Kanadská vláda vydává letos opět úsporné dluhopisy pod jménem "CANADA SAVINGS BOND". Jsou na prodej u všech bank a peněžních ústavů v jmenovité hodnotě po 50.- 500.- 1000.- a 5000.- dolarech. Vláda se zavazuje splatit je do čtrnácti let a vyplácí po první tři léta 4 1/2 % úroku, po další tři léta 5 % a po dobu zbývajících osmi let 5 1/2%. Čtrnáctiletá platnost bondů neznamená nic jiného, než že můžete uložit své peníze až na dobu čtrnácti let. Můžete však tyto úsporné dluhopisy vrátit státu kdykoli, třeba hned první měsíc a stát vám prostřednictvím vaší banky vrátí přesně tolik, zač jste dluhopisy koupili a navíc vám vyplatí úrok za dobu, po kterou jste je měli. Bandy jsou tedy jen jinou formou peněz,

KULTURNÍ ZÁBERY

SMUTEK V ČSR: ODDALINOVÁNÍ NENÍ

Čs. poesie oplakává konec destali-
nizačních nadějí.

Předsjezdová diskuze "s náhub-
kem", která zatím probíhá přesně
podle maršrutu Antonína Novot-
ného, vyvolala hlubokou depresi
i mezi československými spisova-
teli a básníky. Je zřejmé, že větši-
na z nich doufala, že tentokrát
dojde ke skutečné destalinizaci a
liberalizaci, která by aspoň částeč-
ně přiblížila československou kul-
turu svobodnějšímu vývoji v Pol-
sku a v Maďarsku. Avšak tyto
naděje byly prozatím trpce zkla-
mány, jak to velmi jasně vysvitá
ze dvou básní otistých na první
straně Literárních novin z 1. září.
Každý, kdo umí číst poesii a

chápe, co je vysloveno mezi řád-
ky, může z těchto básní snadno
vyčíst jak se českoslovenští spi-
sovatelé dívají na dnešní vývoj v
zemi a na režim Antonína Novot-
ného.

První z těchto básní napsal na-
daný Miroslav Florian, který je
čelným představitelem mladší po-
etické generace. Báseň se jmenuje
"Liják" a vyslovuje nepokrytě po-
cít beznaděje a utrpené porážky
ve velmi srozumitelných a výraz-
ných obrazech:

"Liják
dnes vydal zatykač
na zápalky a troud a slámu.
I kameni je promoklé,
po srážu marně uniká mu.

Dub, který bñil do mraku
náhle se shrbil unaveně.
Už si ho vedou v železích
už si ho vedou
do jesení."

Je zcela zřejmé, co Florian my-
slí obrazem "liják vydal zatykač
na zápalky a troud a slámu", to
je všchno co hoří a dovede se
pro něco zapálit. A stejně je sro-
zumitelný obraz "dub, který bu-
šil do mraku", ale který zlomili
a ohnuli a "už si ho vedou v ž-
lezech".

Stejný pesimistický závěr vy-
svitá i z poslední sloky básně:

"Člověk to vidí rok co rok —
zbydou jen žbrblající struhy

a obloha má na zádech
krvavě podlitý pruh duhy."

Je zajímavé, že stejný pocit
marnosti pokusu o odpor a dokon-
ce i došliva totožný obraz "zaty-
kače" se objevuje i v druhé básni
na titulní stránce, kterou nena-
psal nikdo jiný než sám šéfredak-
tor Literárních novin Josef Ry-
bák:

"Ve vypálené vsi
vetřelci
bledí jak zdi vápenek.

Zuřivě drkotají zuby šrajbmašin
když píš zatykač
na každou horu
co jich tu jen je..."

I smysl těchto versů je nabíle-
dní: "zuby šrajbmašin", které pí-
ší zatykač jsou obrazem všemoč-
né byrokracie, symbolisované dr-
kotáním psacích strojů —byrokr-
cie stalinistického režimu, který
potlačuje všechno a všechny, kdo
usilují o svobodnější rozhled:
"Každou horu, co jich tu jen je."

Smutné, deprimované a sklíu-
jící básně smutných, deprimova-
ných a sklíčených českosloven-
ských básníků, s neveselými ob-
razy podzimu, lijáku, studených
spršek, zatykačů a železek, jimiž
režim potlačil svobodnější ten-
dence, jež se zdá představovat na
příklad Rudolf Barák.

Avšak skutečnost, že jednu z
těchto básní napsal sám Josef Ry-
bák, šéfredaktor Literárních no-
vin, spolu podobnými smělejšími
projevy, jež se občas objeví v ji-
ném literárním časopise "Pla-
men", je přece jen příslibem ur-
čité naděje, naděje, že stejnou
beznadějnost sdílí většina
československé inteligence, která
se sice zatím smí vyslovit jen bá-
sní, ale která si jednou jistě najde
artikulačního politického mlu-
včího, jenž vysloví přímo a bez me-
tafor to, co mají všichni na srdci.

Laos vydal serií známek zachycu-
jících loďstvo a moře. Vtip je v
tom, že Laos nemá mořské pobře-
ží a jen tucet větších říčních lo-
dic.

Nový maďarský režim poslal do
pense nebo do pracovních táborů
přes 2.000 důstojníků, kteří byli
známi jako stoupenci Stalinisty
Rakosiho.

Macedonský biskup E. Naum přišel
až z Řecka, aby zahájil akci
k založení farnosti sv. Klementa
z Ochridu v Torontě. Součástí
kostela má být také rozsáhlá kni-
hovna zachycující historii Mace-
donie.

Ústřední YMCA na College zařa-
dila mezi předměty večerních
kursů také německou, španělskou,
italskou a ruskou konverzací. Rus-
kým učitelem je M. Allen, dřívě-
jší ruský instruktor kanadské ar-
mády, Camp Borden.

V Paříži požádala o politický a-
sýl známá rumunská herečka Ma-
ria Bota.

ZPRÁVODAJSTVÍ ZE SVĚTA

Australský ministerský předseda
Menzies plánoval přijít na kon-
ferenci premiérů Britského spole-
čenství národů s požadavkem, aby
ghanský premiér Nkrumah byl ze
skupiny vyloučen, pokud nezmí-
ní svou diktaturu. Konference se
zabývala plánem Velké Británie
zda se má stát členem Evropské-
ho Jednotného trhu.

Jedním z kandidátů na úřad ame-
rického velvyslance v Ottawě byl
také F.D. Roosevelt Jr., syn ze-
snulého presidenta USA. Koneč-
ná volba padla na diplomata z po-
volání.

Sovětský diplomat prozradil v N.
Delhi, že Čankajšův letoun U-2
sestřelený nad rudou Čínou se v
důsledku mechanické poruchy
snesl k zemi a stal se snadnou ko-
siť konvenčního protiletectvého
kanonu.

Svaz ruských solidaristů, největ-
ší organizace ruských exulantů ve
svobodném světě, koná svůj XIV.
výroční kongres začátkem října
ve Frankfurtu nad Mohanem.
Předsedou kongresu má být dr.
V.D. Poremský.

Nový jihoafrický zákon o sabotá-
ži vyvolal po celé zemi vlnu pro-
testu. V Johannesburgu demon-
strovalo přes 6.000 studentů. Mlu-
věci katolické a anglikánské církve
vyslovili veřejné obavy, že cílem
zákona je umlčení demokratické
oposice.

Země Evropského Jednotného tr-
hu mají v nejbližší době jmenovat
svého "evropského velvyslance"
ve Washingtonu. Spojené státy
mají již v Bruselu "americké vel-
vyslanectví" u jednotného trhu.

Od propuštění čtyř francouz-
ských občanů z Nazirova vězení
v červnu, tlumi francouzské úřa-
dy činnost proti-nazirovských e-
xulantů.

Západní zpravodajské služby zji-
stily, že z 11.000 cizích komunis-
tických vojenských instruktorů v
Laosu odešlovalo do rudé Číny a
do Severního Vietnamu jen 80
osob. Neutralistický premiér do-
sud neohl navštívit území, která
byla obsazena komunisty.

Mexické celní orgány mají příkaz
zabavit a zničit všechny propa-
gační materiál, který je dopravo-
ván do země cestujícími z Kuby.
Nařízení platí i na kubánské di-
plomaty.

Přes 2.000 mladých Lotyšů le-
tos na jaře bylo odvezeno na Si-
bir, aby obdělávalo půdu v t. zv.
panenských oblastech. Šlo větši-
nou o mládež z rodin nekomunis-
tů.

Rychlík spojující Východní Ber-
lín s Vídni, který až dosud jezdil
přes Západní Německo, jezdí ny-
ni přes CSSR. Podle ČTK byl
vlakový personál "často podroben
provokacím Gehlenových agen-
tů."

SKEPSE A NADEJE

M. Zvára

Během léta se konala v Bud-
mericích na Slovensku beseda čes-
kých a slovenských prozaiků a
kritiku o současné čs. proze. Po
skončené besedě se na stranách li-
terárního měsíčníku Plamen roz-
poznala diskuze o problémech čs.
literatury v souvislosti s přípra-
vovanými sjezdy KSČ a SČS.

Během diskuse se uvažovalo
hlavně o tom, proč za celou dobu
od února 1948 až po dnes nevznik-
lo žádné velké literární dílo. Spi-
sovatel Ivan Kříž na tuto otázku
odpověděl, že dlouho prý panoval
mezi čs. spisovateli názor, který
dosud mnozí spisovatelé tajně za-
stávají, že totiž skutečně velká li-
teratura může vzniknout jen v od-
poru k vládnoucí vrstvě společ-
nosti, z nekompromisní kritiky
všeho, co představuje moc, proto-

že prý každá vláda je nespraved-
livá, KAŽDÁ moc je nepřítelem
svobody a skutečné umění musí
vždy stát na straně svobody a
spravedlnosti!

Tak tedy podle Kříže smýšleli
čs. spisovatelé a tak MNOZI ještě
dopod TAJNĚ smýšlí. Během dis-
kuse bylo také řečeno (Plamen č.
9-1962) má-li dojít skutečně k po-
tívnému zamyšlení nad čs. součas-
nou prozou, budou se už konečně
muset přeskočit ploty a ohrady,
jimiž se v minulosti podobné ú-
vahy předem omezovaly a ohrani-
čovaly! Také bylo vysloveno, že
spisovatelé by byli špatnými ob-
čany a konečně i špatnými spi-
sovateli, kdyby ke všemu jen při-
takávali. Slovenský spisovatel Do-
minik Tatarka správně podot-
knul, že znakem pozitivní kritiky,

je boj za příznivější podmínky, za
kterých se literatura vytváří. Ji-
nými slovy v dnešním Českoslo-
vensku nemůže vzniknout žádné
velké literární dílo, dokud ruce
spisovatelů zůstanou svázané. Na-
stanou-li příznivější podmínky
pro spisovatele u nás, zůstává do-
sud velkým otazníkem. Čs. spi-
sovatelé samotní propadají častým
skepsím se střídavými nadějemi.
Tuto náladu nejlépe a odvážně
vyjádřil básník Miroslav Florian
v básni Podzim, otistěné v Pla-
menu — září 1962. Výmluvně zní
její zakončující verše:

Trčí teď z bláta oranisek
flinta zahozená do žita.
Vzal to čert, že nikdy netrefila,
ještě si zastřílíme
trochu nad...

PORTRET AUTORA "LOLITY"

Minka Rybáková - Zdeněk Podhorský.

Rub slávy Vladimíra Nabokova
je zcela nabokovský. Kniha, jež
ho proslavila po celém světě, sou-
časně zamířila jeho pravý vý-
znam.

Čtenáři v románu o lásce puber-
tální Lolity se stárnoucím profe-
sorem oceňovali hlavně choulosti-
vý námět. Jen málo lidí ví o sku-
tečných zdrojích Nabokovy inspi-
race. A přece na příklad v doslo-
vu k Lolitě její autor citoval ná-
zor jednoho amerického kritika,
že Lolita je záznamem jeho mi-
lostné aféry s romantickou nove-
lou, a navrhl, že správnější by by-
lo říci "s anglickým jazykem." Ale
to není vše. Režisér Stanley
Kubrick, jehož zfilmování Lolity
je mistrné, nazývá Nabokova ko-
smický šprýmař. Obě slova jsou
na místě. Nabokov je fenomén
tohoto století a je ho třeba nejen
číst, ale studovat.

Ztělesňuje rafinovanou kulturu
evropského Východu i Západu a
ještě k tomu dovedl zažít a ztvár-
nit Ameriku jako nikdo jiný. V
každé z těchto tří částí světa ztrá-
vil 20 let. Je to ruský Gogol, pro-
šlý jazykovou a představou ško-
lou britského Jamesa Joyce, usa-
zený v Novém světě. Jeho znalost

jazyků a literatur je neuvěřitelná.
Jako třeba Goethe doplňuje své li-
terární zájmy pozorováním příro-
dy — v jeho případě to je sbírání
motýlů, o nichž také publikoval
studie. Jeho sloh se svou preciz-
ností a barvitostí, podobá před-
mětu jeho sběratelské záliby. Jeho
romány se čtou jako detektivní
příběhy, ale pro pozorného čte-
náře jsou skladbami na největší
problémy současnosti a komentá-
řem k jeho filosofickému a meta-
fysickému vidění světa. Nabokov
zdaleka není laciný autor; propa-
dně-li čtenáři při četbě Naboko-
va povrchním dojmem a požit-
kům, pak jen nedovedl sledovat
skryté, vtipné myšlenky, které u-
kazují pravý smysl autorova díla.
A Nabokov jako šprýmař ještě
rozestaví pastě, aby do nich chy-
til toho, kdo chce jen povrchní
zábavu. Nabokova je třeba luštit
jako křížovku, jako šachovou ú-
lohu. Konec konců, Nabokov sku-
tečně dělal první ruské křížovky
a mezi jeho koníčky patří vymýš-
let šachové úlohy. Kdo si však
dělá práci, odkryje v něm mistra
a spisovatele opravdu tvůrčího.

Nabokov uveřejnil nejprve de-
vět románů ruský a pak čtyři dal-

ší romány psané přímo anglicky;
několik knih povídek, dvě hry,
verše.

Vladimír Vladimirovič Nabokov
se narodil posledního roku
minulého století v Petrohradě v
bohaté aristokratické rodině. Jeho
liberální otec, který k zesměšnění
cara jednou inseroval v novinách
svou dvorní uniformu na prodej,
byl členem první a jediné demo-
kratické vlády, jakou kdy Rusko
mělo, mezi lidovou revolucí a bol-
ševickým pučem v roce sedmnáct.
Celá rodina utekla přes Řecko do
exilu. Pět let nato byl jeho otec
zastřelen dvěma monarchisty v
Berlíně. Tam se také Nabokov po-
studil v Cambridge oženil, s Vě-
rou Slonimovou, s níž nž žije té-
měř 40 let. Jeho matka až do ko-
nce svého života žila v Praze v pen-
se, kterou jí platila českosloven-
ská demokratická vláda. Tam ji
také navštěvoval. Na začátku vál-
ky utekl už před druhým totalit-
ním hnutím z Francie do Spojen-
ých států, jejichž občanem se
stal na jejím konci. V Americe u-
čil na dvou či třech univerzitách.
Teď žije ve švýcarském Mont-
reux, chytá motýly a píše, což prý
jsou dvě nejkrásnější vášně.

DOSTOJNÝ LITERÁRNÍ VEČER V PITTSBURGHU

NA POČEST DR. PAVLA BLAHU

V piatok večer, dňa 21. septem-
bra 1962, zahájili sme program
diskuzných a prednáškových ve-
čerov prednáškou Ing. Pavla Blah-
u z N. Yorku.

Najprv prítomní zasvätili nie-
koľko chvíľ pamiatke Tomáša
Garrigue Masaryka, keďže na 21.
septembra práve pripadlo 25 ro-
kov jeho smrti. Ako štátnik a po-
litik realistického smeru Masaryk
inšpiroval a pomáhal slovenským
realistom, najmä Dr. Pavlovi, re-
daktorovi a majiteľovi Hlasu.
Rečník, inžinier Pavel Blaho vy-
svetlil okolnosti za ktorých sa
Slovensko obrozovalo: západné
Slovensko pod vlivom Moravanov
a Čechov, stredné Slovensko pod
vlivom Turčianskeho Sv. Martina
a východné Slovensko vďaka vý-
datnej pomoci finančnej i národ-
nej z Ameriky. V roku 1906 Slo-

váci zvolili 7 poslancov z ktorých
štyria boli z Bratislavského kraja,
kým v roku 1910 len dvaja pos-
lanci sa dostali do snemu: Pavel
Blaho a Ferdiš Juriga.

Pred päťdesiatimi rokmi, Slo-
váci tak pod Tatrami ako i v A-
merike prežívali veľké hospodár-
ské a politické ťažkosti. Na Slo-
vensku tieto ťažkosti pramenili z
maďarského útlaku a vnútorného
rozkoľu, v Amerike z hospodár-
ského pádu P.V. Rovnianka. Tak
ako Slováci v Amerike pomáhali
obrodzovať slovenský život v U-
horsku, tak zase slovenskí vzde-
lanci na Slovensku pomáhali sjed-
nocovať americkú Slováč. Došlo
ku krásnej spolupráci práve pri
návšteve Dr. Pavla Blahu v roku
1912, keď tento vzácný slovenský
činiteľ mal v celku okolo 160 pred-
nášok a prejavov. Slováci, bez o-

hľadu náboženského či regionál-
neho príslušenstva sa spojili a tak
sa pripravili pre historické chvíle,
ktoré sa Slovákom naskytly pri-
chodom prvej svetovej vojny.

Po prednáške inžiniera Blahu
sa vyvinula diskusia. Keďže reč-
ník vyzdvihol vo svojej reči ú-
dalosti zo Slovenského Pittsburg-
hu a spomenul záslužnú činnosť
Alberta Mamateya, Milana Get-
tinga, Ladislava Boora, reverenda
Jankolu a iných, rozhovor bol veľ-
mi srdečný a dotknul sa príhod
na ktorú sa niektorí prítomní mň-
li rozprávať.

Prednáška ako i celé vystúpe-
nie inžiniera Blahu v Pittsburghu
bolo dôstojnou spomienkou histo-
rického zájazdu Dr. Pavla Blahu
a sľubným začiatkom programov
Čsl. Siene Pittsburghskej Univer-
zity.

POTŘEBUJETE-LI ÚVĚR NA KOUPI

domu

ledničky

auta

televise

a nebo na jakýkoliv jiný účel, iní ormujte se nejdříve u svého
peněžního ústavu a porovnejte kolik zaplatíte jinde.

CZECHOSLOVAK /TORONTO/ CREDIT UNION LTD.

Uřadujeme v úterý a ve čtvrtek

od 7 do 9 večer, v sobotu od 1 do 4 odpo.

869A Bloor Street West.

Tel. L.E. 4-3348

Na októbrovom večierku preho-
vorí bývalý vyslanec vo Washing-
tone, Dr. Juraj Slávik. Jeho pre-
jav v anglickej a slovenskej reči
bude srdečne vitaný krajanským
Pittsburghom a okolím. Obširnej-
šiu zprávu o októbrovom progra-
me prinieseme v krátkej budú-
cnosti.

Programový výbor.

Indie podepsala nákupní smlouvu
se Sovětským svazem o dodávce
dvanácti trysových letadel typu
MiG. Letouny mají stát přes 8
miliónů dolarů.

Reditel Světové banky Eugene
Black odejde do výslužby koncem
tohoto roku. O jeho nástupci se
jedná.

TRIBUNA ČTENÁŘO

ODBOJOVÁ SPOLUPRÁCA
ČSNS V MONTREALI ROK — 1940.

Bolo to dňa 18. februára, keď divadelný krúžok "Štefanik", zahral krásne divadlo pod názvom "Dedinský krutáň" v prospech odboja.

Bolo to veru krásne divadlo, aké ešte v Národnom dome odohrané nebolo.

Musím pripomenúť, že z krúžku Štefanik sme boli všetci členmi Čsl. národného združenia.

Veď je vám všetkým známo s akým nadšením sme zakladali ČSNS. Pri Masarykových oslavách miestnosť bola doslova preplnená. Toto vám bratia najviac potvrdilo, že ľudia tu v Montreali pracujú v Masarykových šlapajách a pracujú za slobodu.

14. marca bol tomu rok, čo bola demokracia v Československu ukrížená. Ej bratia, nezabudli ste že tisíce našich bratov a sestier potrebujú našu pomoc! Nestrácajme nádej, pracujme pre odboj, za znovuzískanie nášho zomiera-júceho národa.

Vracím sa k tomu zápisu starého data proto, aby som porovnal charaktery ľudí v jejich snažení o dobrou povest.

JEDNI — jejich tužba je láska k vlasti a pomoc dávajú z vlastných prostriedkov.

DRUZÍ — sloužící režimu v odstraňovaní ľudí s úmyslem se obohatit.

Bojme se takových proroků, kteří přicházejí v rouše beránčím a prohlašují, že je lépe mlčet. Rozdily politické, hospodářské nebo náboženské, nejsou prý důvody, aby se zvedal hlas, cizina jim nerozumí a rozumět nechce.

Nezastávám tento názor a jsem přesvědčen, že Kanada ví, kdo je Rockefeller, Caouette atd.

EV. SV. MARKA 9. 45.

"A pakli noha tvá horšila by tě, utni ji! Lépeť jest tobě kulhavému vjít do života, nežli obě noze majícimu uvrženému býti do pekla, v ten oheň neuhasitelný".

Jan Kalla.

ZPRÁVY Z ETHNIC SCENE

Vyvrcholením proměnných koncertů v torontských parcích byl program souboru I. Romanova v hudební "skořábce" na CNE. Součástí pořadu byla i směs melodií z Prodané nevěsty.

Třetí skupina čínských politických uprchlíků přiletěla z Hong-Kongu na maltonské letiště dne 21.9. Šlo o rodiny s dětmi.

Přes 200 osob oslavilo v hotelu King Sheraton nedávno vyhlášenou samostatnost Jamiaky. K shromážděným promluvil mj. také ontarijský ministr Allan Grossman.

120 studentů a studentek z univerzity v Marseille navštívilo Toronto min. týden. Byli hosty torontských studentů po dva dny.

Podle posledních odhadů žije v Ontariu 3.700.000 občanů britského původu, 650.000 osob francouzského, 400.000 německého, 270.000 italského, 190.000 holandského a 125.000 ukrajinského původu.

Koncert dětského pěveckého sboru z Oberkirchen v Massey Hall připadá na 29.9. v 8.30 hod. večer.

Patnáct polských malířů vystavuje své práce v torontské Umělecké galerii od 28.9. do 21. 10. Galerie je na Dundas West, poblíž Beverley St.

"Rigoletto" a "Die Walküre" jsou opery, v kterých letos během sezony v O'Keefe Centre zpívá Jan Kubeš. Kanadská operní společnost za vedení H. Geiger-Torela předvede ve dnech 13. až 27. října celkem 4 opery.

Mezinárodní ústav zahájil večerní kursy italštiny pro sociální pracovníky a ostatní, kteří přicházejí do styku s italskou kolonií.

V biografu Christie na St. Clair W. hrají pozoruhodný švédský film "Kouzelník". Producentem je Ingmar Bergman.

KALENDÁŘ PODNIKŮ V SOKOLOVNĚ:

Sobota 13. říjen — VINOBRANÍ
Sobota 3. listopad — KATEŘIN SKÁ
Sobota 8. prosince — MIKULÁŠ SKÁ
Pondělí 31. prosinec — SYLVES TR
Sobota 19. leden — PLES
Sobota 16. únor — ŠIBŘINKY
Sobota 16. březen — JOSEFSKÁ

SPORT

EVROPSKÁ MISTROVSTVÍ V LEHKÉ ATLETICE.

V Bělehradě se odbyvala největší lehká atletická soutěž sezony — mistrovství Evropy. V pořadí národů zvítězili podle očekávání Rusové před V. Británií, na 3. místě skončilo Německo, za ním Polsko, pátá Francie. Vynikající výkonů bylo dosaženo ve vrhu kladivem, kde Maďar Zsivotsky překonal evropský rekord výkonem 69,6 m a přiblížil se těsně hranici 70 metru. A v běhu na 400 m překážek — Morale, Italie vyrovnal svět. rekord Američana Davise, 49,2 v. Ve finále na 100 m protivitř zavínil poměrně slabší čas — 10,4 v., který zaběhlo celkem pět sprinterů, prvním a druhým byli Francouzi Piquemal a Delecour. Velkým překvapením bylo vítězství Švéda Johanssona na 200 m časem 20,7 v. před favorizovaným Polákem Foikem, 20,8 v. Evropské tituly podle očekávání získali: Bolotnikov, SSSR na 10 km za 28:54 min., Truseněv, SSSR v disku 57,11 m, Schmidt, Polsko v trojskoku 16,35 m, Owensian, SSSR v dálce 8,19 m, Nikula, Finsko ve skoku o tyči 4,80 m, ve výšce Brumel, SSSR 2,21 m a na 1.500 m Jazy, Francie, 3:40,9 min. V ženách byly nejúspěšnějšími atlety SSSR, které vyhrály všechny tři vrhy, kouli a disk: Presová výkon 18,55 m (svět. rekord) a 56,91 m, oštěp O-solína 54,93 m. Nejnapínavějším závodem byl deseti boj mužů, kde Rus Kuzněcov zvítězil rozdílem pouhých čtyř bodů nad von Moltkem, Německo. Z čs. atletů se umístili: Tomášek na 2. místě ve skoku o tyči 4,60 m, nový objev čs. atletiky Salinger třetí na 1.500 m, 3:42,2 min., Kantorek pátý v marathone, Skobla šestý ve vrhu kouli 17,87 m a v ženách Němcová pátá ve vrhu diskem 51,58 m.

POLOVIČNÍ SILOU 6:0.

Světový tisk se vrací v komentářích k velkému vítězství Československa nad Rakouskem ve Vídni. CSSR hrálo ve Vídni se stejným mužstvem jako v Chile, navíc hrál jen Kucera, který během mistrovství světa byl zraněn. Nastoupil ve středu útoku a ačkoliv dvacet minut před koncem hry odstoupil, vstřelil Rakušanům dvě branky. Stejně tak druhý střelec dvou branek Masopust na levém halvu nehrál až do konce a byl v druhém poločase nahrazen Buberníkem. Světový tisk oceňuje vysokou úroveň čs. mužstva a zejména skvělou taktickou hru útočníka Kvasňáka. Krajní záložníky Pluskala a Masopusta považuje za nejlepší na světě a shodují se názory, že Československo, ačkoli vstřelilo Rakousku půl tuctu branek, hrálo jen poloviční silou!

EVROPSKÉ VÝSLEDKY

VE SKANDINÁVSKÉM poháru, jehož se účastní čtyři mužstva, vedou Dánové před Švédy, Nory a Finy. Úroveň švédské kopané celkově poklesla, v posledním mezinárodním utkání Švédové prohráli v Oslo s Nory 1:2. VALENCIE je klubem, který svou výkonností dohání dva nejpoulnější celky Španělska Real Madrid a FC Barcelona. Vyhrála Evropský pohár veletržních měst, když ve finále porazila Barcelona 6:2 a v druhém zápase 1:1 remisovala.

VE EVROPSKÉM POHÁRU mistrů byly sehrány další zápasy: FC Milán porazil Lucemburg 8:0, polský Bytom zvítězil 2:1 nad Athény, Servette Ženeva prohrál s Feyenoord 1:3.

Největším překvapením I. kola je vyřazení pátinásobného vítěze Real Madrid belgickým Anderlechtem, který po nerozhodném výsledku v Madridě, zvítězil doma 1:0.

POJIŠTĚNÍ VŠEHO DRUHU

ZIVOTNÍ, ZDRAVOTNÍ, PENSIJNÍ
AUTO, POŽAR, OBCHODNÍ,
VELIN INSURANCE AGENCY
DR. D. VELIN
Tel.: HI 4-1593 - EM. 8-6121
DON MILLS, ONT.
115 PLATEAU CRESCENT

V PRVNÍM ZÁPASE o světový pohár vyhrál brazilský FC Santos nad Benficou Lisabon 3:2. Utkání se hrálo před 90.000 diváky v Rio de Janeiro, branky vítězů Pelé 2 a Coutinho.

SOKOLSTVO

Úspěšná sezona Sokolské lehké atletiky.

Sokolská cvičební činnost se v uplynulých letních měsících projevila nejvýrazněji na letních cvičištích. Tato letní činnost vyvrcholila konáním několika závodů místních jednot. Hlavním podnikem byly V. Letní Hry Kanadského Sokola, konané ve dnech 2. — 3. září v Norandě, jichž se zúčastnily všechny jednoty Kanadského Sokola, jakož i závodníci kanadských atletických klubů z Norandy a Kirkland Lake. Všechny závody měly dobrou úroveň a zcela splnily své poslání.

V sokolské výchově, závodění není cílem výchovy, nýbrž jen prostředkem k rozpoznání a ocenění schopností a sil jednotlivců i celých družstev. Závodění vyvěrá z pravidelných cvičebních hodin, která pak vynesou do řad závodníků cvičence nejlepší.

Pozoruhodného úspěchu dosáhl bratr Antonín VEČERA, člen Sokola Toronto 2, který zvítězil v třech závodech — stal se vítězem v soutěži mužů V. Letních Her Kanadského Sokola, zvítězil v každoročně konaném závodě o putovní pohár "NAŠICH HLASŮ" a umístil se jako první v závodě mezi jednotlivci Toronto 1 Toronto 2.

V. Letní Hry Kanadského Sokola, okrsku čsl. Sokolstva v zahraničí, se konaly v Norandě. Po slavnostním zahájení, při němž pronesly věčné projevy starostové měst Noranda p. F. Hebert a Rouyn, p. M. Caouette, závodníci nastoupili k závodům v jednotlivých soutěžích. V závodech dorostu závodil dorost jednot Rouyn — Noranda a Masaryk — Montreal, jakož i závodníci kanadského atletického klubu z Kirkland Lake. Zvítězila družstva Sokola Rouyn — Noranda. V závodech mužů a žen došlo k napínavým soubojům a v mnoha případech rozhodl o vítězi poslední výsledek. U mužů zvítězilo družstvo jednoty Rouyn — Noranda (1.053 bodů) před družstvy jednot Masaryk — Montreal a Toronto 2.

JEDNOTLIVCI: 1. Večera (Tor. 2. — 421 bodů), 2. Skála (Montreal — 384 bodů), 3. Alix (Rouyn — Noranda). V závode žen zvítězilo družstvo jednoty Toronto 2 (515 bodů) před družstvem jednoty Rouyn — Noranda (442 bodů). Na prvním místě se umístila A. Lekešová, Toronto 2, — 280 bodů, 2. Derouchers, Rouyn — Noranda, 264 bodů, 3. V. Večeřová, Tor. 2.

V rámci Letních her se rovněž konala soutěž v odbíjené — vítězem se stalo družstvo Sokola Masaryk — Montreal.

Letní hry byly zakončeny schůzí náčelnictva Kanadského Sokola, které předsedal náčelník br. S. Skála z Montrealu. Na této schůzi byl projednán pořad tělocvičných podniků pro nastávající období a usneseno konat: v lednu 1963 V. Zimní Hry Kanadského Sokola se závody v lyžování, bruslení a hrách, v květnu VII. Závody v náhradovém tělocvičnicku a v září 1963 VI. Letní Hry.

Místonáclníkem Kanadského Sokola byl zvolen br. R. Alix z Norandy, místonáclníci s. E. Pospišilová z Montrealu, vedoucím dorostenců a zákl. br. R. Poulin z Norandy, vedoucím dorostenců a zákl. s. S. Cornová z Toronta, vedoucím lehké atletiky a doplňkového tělocvičnicku br. A. Večera z Toronta, zapisovatelem br. P. Vidlák z Montrealu.

OD 1. ŘÍJNA ÚSPORA

\$ 138. 60

AIR & OCEAN

TRAVEL CENTRE LTD.
NOTARY PUBLIC

1 ADELAIDE ST. E.

(roh Yonge St.)

TORONTO

EM 3-8888 (4 linky)

KAREL BUZEK,

Notář.

RŮZNÉ ZPRÁVY

Kijeva do Vladivostoku a pak do Tokia, na Koreu a odtud do kanadského Vancouveru. Už z To-

TANEČNÍ ZÁBAVA

Sokolská jednota Toronto II. pořádá v sobotu dne 13. října 1962 každoroční taneční zábavu v znamení "VINOBRANÍ".

DR. G. MRÁZ

ZUBNÍ LÉKÁR

605 BLOOR STREET WEST

TEL.: LE. 71841

Ordinuje dle úmluvy.

Hodláte-li cestovat kamkoliv

AIRSEALAND

TRAVEL SERVICE

684 BLOOR STREET WEST

ODBORNĚ VAM PORADÍ

W. J. MARTINEK

KANCELAR: LE. 1-4661

RES.: RO. 9-3714

Listky na

spłaty neb za hotové

SVETOZNÁMÉ AUTO BMW 700

- 50 mil na 1 galon
- 85 mil rychlost
- 65 mil průměrná rychlost

Spolehlivý, úsporný, čtyřsedadlový vůz

Poslední modely právě došly

SEDAN \$ 1735 - COUPE \$ 1935

TÉŽ OJETÉ VOZY NA SKLADĚ

25 RONCESVALLES AVE, TORONTO

Z. A. MARTINEK

LE 7-4167

KUPŮ, PREDÁJ, NAJOM

DOMOV, OBCHODOV

APARTMENTOV

v meste a na okoli

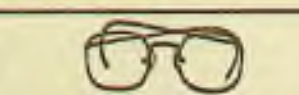
TORONTO

OBRÁTE SA NA BRATA

MICHAEL J. VLCKO

REALTOR

TELEPHONE: 267-1211

L. LUNSKÝ, OPTIK

Prohlídky očí - Zhotovení brýlí

Prvotřídní kvalita

Hovoříme česky

470 COLLEGE ST., TORONTO

WA 1-3924

Tímto podnikem skončila úspěšná sezona sokolské lehké atletiky. A nyní opět: do tělocvičny, do pravidelného cvičení!

EVROPSKÁ LÉKARNA

poslíd

LÉKY DO ČSSR

Rychlé a přesné dodání

HILARY'S DRUG STORE

344 BATHURST ST.

TORONTO

TEL.: EMpire 8-1059

Ušetíte na nábytku, když nakoupíte přímo v továrně

UNITED FURNITURE FACTORIES

Showrooms

511 KING ST. W. - EM. 8-7316

Stereo HI-FI importujeme přímo z Německa

3 POKOJE \$ 159.00

PROCK INSURANCE AGENCY

124 PANDORA CIRCLE

SCARBORO, ONT.

AXminster 3-7916

AUTO - POŽAR - BONDY

Dopravní a všeobecné pojištění

Výhodnější a levnější podmínky

Auto - financování

YAROSLAV HUEBER

(Dr. Jur.) LL.B.

TEL.: EMpire 8-5536

Ste 215

NOTÁŘ A ADVOKÁT

57 Queen Street West, Toronto 1

NOVÁ KOZICHY

NA MIRU. PŘE-

MODELOVÁNÍ

Zboží se zárukou

Odborné opravy

FRANK PECH

238 KING ST. E. HAMILTON

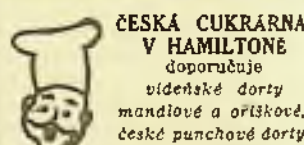
Ontario TEL.: JA. 2-8926

JOHN GREGOR

Dovoluje si oznámiti, že opět provádí veškerý Plumbing Heating, opravy a nové práce, pod firmou

QUALITY PLUMBING & HEATING COMPANY

Volejte LE 3-8396

ČESKÁ CUKRÁRNA

V HAMILTONĚ

doporučuje

vídeňské dorty

mandlové a oříkové,

české punchové dorty

a výborné zákusky

JOE'S

BAKERY & COFFEE SHOP

213 KING ST. E. - JA 9-2323

Naučíte se naši kavárnu!

EUROPEAN DELICATESSEN

BAKERY

VELKÝ VÝBĚR ČERSTVÝCH UZENIN, IMPORTOVANÝCH SYRŮ, KONSERV, RYB A ČOKOLAD

DENNĚ ČERSTVÉ PEČIVO

(krajanský chléb)

K ZAHÁJENÍ PŘI NÁKUPU

OD VÝŠE \$3 ODRŽÍTE 0.5 lbs

ČAJOVÉHO MÁSLA ZDARMA

163 Dupont Str. at Davenport.

Telephone: 924-2244.

CANADIAN TRADING CO.

LEKY, PRAVĚ ŠTYRSKÉ

KOSY A DÁRKOVÉ

POUKAZY DO ČSR

objednejte u krajanské firmy

TATRAN

144 Trenton Avenue.

MONTREAL 16, P. Q.

Phone REGent 3-3805.